

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Pusztai Imre ügyvéd által képviselt **perújított felperesnek** a dr. Kecskésné dr. Horváth Erika ügyvéd által képviselt **perújító alperes** elleni perújítási ügyében a Zala Megyei Bíróság 2009. szeptember 14. napján kelt 4.P.22.077/2008/13. sorszámu részitélete ellen a perújító alperes által 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

Ítéletet:

Az ítéltábla a megyei bíróság részitéletét ítéletnek tekintve azt részben megváltoztatja és a perújított alperes által a perújító felperesnek 15 napon belül fizetendő nem vagyoni kárpótlás összegét 500.000 (ötszázezer) forintra leszállítja.

Mellőzi a perújított alperes által a perújító felperes részére 200.000 (kettőszázezer) forint elsőfokú perköltség megfizetésére szóló marasztalást.

A perújított alperes által a Magyar Állam részére az illetékügyben eljáró adóhatóság felhívására fizetendő perújítási illeték összegét 30.000 (harmincezer) forintra leszállítja, a fennmaradó perújítási illetéket az állam viseli.

Köteles a perújított alperes megfizetni az állam részére 30.000 (harmincezer) forint fellebbezési eljárási illetéket, míg a fennmaradó fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Köteles a perújító felperes 15 napon belül megfizetni a perújított alperes részére összesen 50.000 (ötvenezer) forint első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

A megyei bíróság részitéletnek nevezett ítéletében a Győri Ítéltábla Pf.III.20.270/2007/7. számú részitéletét - a Zala Megyei Bíróság 1.P.20.659/2006/27. számú részitéletére kiterjedő hatállyal - a perújító felperes nem vagyoni kártérítés iránti keresetét elutasító részében hatályon kívül helyezte és kötelezte a perújított alperest, hogy e részitélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül fizessen meg a perújító felperesnek 4.000.000,- forint nem vagyoni kártérítést, valamint 200.000,- forint perköltséget. Kötelezte a perújított alperest, hogy fizessen meg az állam javára külön felhívásra 240.000,- forint perújítási illetéket.

Ítéletének indokolása szerint a Zala Megyei Bíróság az 1.P.20.659/2006/27. számú részítéletével az alperest 5.500.000,- forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a nem vagyoni kárral kapcsolatos keresetet elutasította. A perújított alperes peren kívül a perújító felperes részére 2.500.000,- forintot megfizetett és ezt figyelembe véve a megyei bíróság a nem vagyoni kártérítés együttes összegét 8.000.000,- forintban határozta meg ítélethozatalkori értéki viszonyokat alapul véve.

A részítélet indokolása szerint a perújító felperes munkaképességének csökkenését 50 %-ban határozta meg, munkaviszonyát betegségére figyelemmel szüntették meg, munkaviszonyt egészségi állapota miatt létesíteni nem tud.

A peres felek fellebbezései alapján eljáró Győri Ítéltábla a 2008. április 7-én meghozott Pf.III.20.270/2007/7. számú részítéletével a megyei bíróság részítéletét megváltoztatta, a nem vagyoni kártérítés összegét 3.500.000,- forintra leszállította. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást - többek között - azzal egészítette ki, hogy a felperes egészségi állapota következtében a korábbi munkakörének megfelelő tevékenységet korlátozottan képes végezni, az orvosszakértői bizottság 2007. májusi felülvizsgálata alapján munkaképesség-csökkenésének mértéke 40 %-os.

A kiegészített tényállásból azt a következtetést vonta le, hogy a kialakult egészségkárosodás a felperes munkaképességét nem szüntette meg, csak korlátozta, e mellett a kártérítés összege ettől eltekintve is eltűzött, mert 3.500.000,- forint elégséges a felperest ért nem vagyoni hátrányok kiküszöböléséhez.

A megyei bíróság a 4.P.22.077/2008/6. számú végzésével a perújítást megengedte. Megállapította, hogy az új okirati bizonyíték, a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság 1.M.1085/2007/14. számú ítélete, amely a másodfokú Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 506/2007. számú határozatát hatályon kívül helyezte és megállapította, hogy a perújító felperes munkaképesség-csökkenés mértéke 2007. október 17. napjától kezdődően 67 %-os - alkalmas lehet arra, hogy a bíróság ezek alapján a perújító felperesre kedvezőbb határozatot hozzon.

A szakvélemény 2008. április 18-án kelt, a másodfokú bíróság pedig a döntését 2008. április 7-én hozta meg, ezért nem vehette figyelembe azt, hogy a szakvéleményből kiindulva a perújító felperes már 2007. október 17-étől rosszabb pszichés állapotban volt és munkaképességének csökkenése is nagyobb mértékű volt annál, mint amilyenek az alapperben eljáró bíróságok megítélték.

A megyei bíróság a perújítási kérelmet megalapozottnak találta és megállapította, hogy az új bizonyíték alapján az alapügyben megállapított tényállás oly módon változik, miszerint a perújító felperes munkaképesség-csökkenésének mértéke 2007. október 17-étől kezdődően 67 %-os.

Ezért a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a tényállás megváltozása okot ad-e a nem vagyoni kártérítés összegének megváltoztatására és ha igen, milyen mértékben.

Az alapügyben megállapított tényállás megváltozása folytán a mérlegelendő körülmények a felperesre kedvezőbb módon oly mértékben változtak meg, amely indokolja a perújítási kérelemmel egyező mértékű nem vagyoni kártérítés megítélését.

Ennek indoka az, hogy a perújító felperes a baleset miatt nem csak maradandó egészségkárosodást szenvedett, hanem 67 %-os mértékű munkaképesség-csökkenésben

jelentkező rokkanttá vált. A fiatal, korábban teljes életet élő felperes számára a baleset egész hátralévő életére kiható, súlyosan hátrányos hatással jár. A baleset a perújító felperes életében nem csak időleges változást hozott, hanem jelen állapotában is azzal kell számolni, hogy a káresemény fizikai és lelki következményeivel egész életén át küzdeni kell. A jelenleg is fennálló folyamatos fájdalom, a rehabilitáció részbeni eredménytelensége, a felperes rokkanttá válása, korábbi életvitele és munkája folytatásának kilátástalansága együttesen nem teszi eltűzöttá az összesen 10.000.000,- forint nem vagyoni kártérítést.

Fentieken túlmenően az is indokolja a perújítási kérelemnek történő teljes helyt adást, hogy az alapügyben eljáró bíróságok követendő álláspontja az volt, hogy az összegszerűségnél az ítélethozatalkori értékviszonyokat kell alapul venni. A jelenlegi, 2009. végi értékviszonyok nem egyeznek meg a 2008. áprilisi értékviszonyokkal. Az ismert gazdasági válság tényét a bíróság nem zárhatta ki az ítélethozatalkor mérlegelendő körülmények sorából akkor sem, ha perújítási ügyről van szó.

A perújított alperes fellebbezésében kérte a részítélet megváltoztatását és a felperes perújítási kérelmének az elutasítását és perköltségben marasztalását.

Fellebbezésének indokolása szerint a megyei bíróság nem állapíthatott volna meg ítéletében ilyen negatív jövőképet, mivel a perújítási okként benyújtott szakértői vélemények erre nem adtak alapot. "A" pszichiáter is rögzítette szakvéleményében, hogy a felperes pszichés állapota nem végleges.

Leszögezte azt is, hogy a felperes fiatal korát is figyelembe véve abban elsősorban szájsebészeti kezelések befejezésével remélhető fájdalom megszűnésével pszichoterápia, szükség esetén gyógyszeres kezeléssel javulás remélhető. "B" igazságügyi orvosszakértő is egyértelműen rögzítette, hogy a felperes munkaképesség-csökkenése ismételt vizsgálandó és megállapítandó lesz.

Ezen szakértői megállapításokat a perújító felperes állapotváltozására vonatkozó részében a megyei bíróság iratellenesen nem tette a megváltoztatott tényállás részévé.

Előadta, a felperesi névváltozás alapján megállapítható, hogy házasságot kötött, ennek tükrében érthetetlen, hogy a megyei bíróság a felperes életvitelét kilátástalannak ítélte.

A felperes életének pozitív irányú változását jelenti, hogy házasságot kötött, gyermeket szült és az ELTE Jogi Karán folytatja tanulmányait.

Vitatta a részítéletnek a gazdasági válság, valamint a 2008-2009. évi ár- és értékviszonyokra vonatkozó indokait is. A gazdasági válság nem teremtett olyan rendkívüli körülményeket, amelyek önálló alapot adnának a nem vagyoni kártérítés összegének az emelésére. A jogerős ítélet alapján kifizetett 6.000.000,- forint alkalmas a felperest ért személyiségi sérelmek kompenzálására. A perújító felperes által kért 10.000.000,- forint eltűzöttnek minősül.

A perújító felperes fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság részítéletének a helybenhagyását és a perújított alperes perköltségben való marasztalását kérte.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a szakorvosi leletek alapján készült igazságügyi orvosszakértői vélemény a 2004. szeptember 4-ei baleset napjától 2007. október 17-éig 50

%-os munkaképesség-csökkenést, majd ezek után 2007. október 17-től állapotrosszabbodásra figyelemmel 67 %-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg. Munkaképesség-csökkenése mértékének felülvizsgálata megtörtént 2010. júniusában, amely során 42 %-os mértékű munkaképesség-csökkenést állapítottak meg. Rokkantsági nyugdíj kifizetésére 50 %-os mértékű munkaképesség-csökkenés esetén van lehetőség. Álláspontja szerint a megyei bíróság indokolása helytálló, mivel a sérülések mértékéből, pótolhatatlan testtájak elvesztéséből adódóan soha nem állhat vissza az egészséges munkaképesség, életképesség.

"A" pszichiáter a jövőre vonatkozóan a gyógyszeres kezeléssel való javulás lehetőségét tartotta fenn, ez pedig nem egyenértékű a tényleges gyógyulással.

Álláspontja szerint ha élete végéig 67 %-os munkaképesség-csökkenést állapítanak meg - amely a mai napig sincs kizárva - a kártérítési összeg jóval magasabb összegben lett volna megállapítható.

A megyei bíróság a szakvélemények alapján helyesen vette figyelembe, hogy az állapotrosszabbodás nem időleges és a káresemény fizikai és lelki következményeire is figyelemmel kell lenni.

Előadta, hogy szájsebészeti beavatkozásra már a közeljövőben is szükség lesz. Ilyen és ehhez hasonló műtétekre időről-időre rászorul, tehát a végleges lényeges javulás állapotáról nem lehet beszélni.

Hangsúlyozta, hogy a perújító alperes által a fellebbezésében előadott és a személyét érintő pozitív változásokat jelen eljárásban nem lehet figyelembe venni.

A perújított alperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

A Pp.260.§.(1) bekezdésének a./ pontja értelmében a jogerős ítélet ellen perújításnak van helye, ha a perújító fél olyan bizonyítékra - jelen esetben szakvéleményre - hivatkozik, amelyet a bíróság az alapperben nem bírált el, feltéve, hogy a hivatkozott bizonyíték - elbírálás esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna. Ha a per újbóli tárgyalása során feltárt bizonyítékoknak az alapperi bizonyítékokkal egybevetett, a maguk összességében történt mérlegelése az alapper bizonyítékainak megdöntésére vezet, úgy az alapperben megállapítotthoz képest új, megváltozott tényálláshoz mérten a Pp.268.§-ának alkalmazásával a perújítási kérelemmel megtámadott ítélet hatályon kívül helyezése mellett a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatala válik indokolttá. A perújítás alapjául szolgáló bizonyítékokat az indítványozó félnek kell előterjeszteni.

A fentiek alapján a jelen perújítási eljárásban a megyei bíróságnak azt kellett elbírálnia, hogy a Zala Megyei Bíróság 1.P.20.659/2006/27. sorszámú részítéletének illetve a Győri Ítéltábla 2008. április 7. napján meghozott Pf.III.20.270/2007/7. számú részítéletének a meghozatalakor az akkor megítélt 3.500.000,- forint - összesen 6.000.000,- forint - nem vagyoni kártalanítási összeg a jogerős részítéletben meghatározott tényálláshoz és a 40 %-os munkaképesség-csökkenéshez képest az igazságügyi orvosszakértői szakvéleményben 2007. október 17-étől kezdődően megállapított 67 %-os munkaképesség-csökkenés milyen összegű nem vagyoni kártalanítási összeg megállapítását tette volna indokolttá.

Az ítéltábla álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontja, hogy önmagában a 67 %-os munkaképesség-csökkenés fennállása - a már kifizetett 6.000.000,-

forinton túlmenően - további 4.000.000,- forint összegű nem vagyoni kártérítés megállapítását teszi indokolttá.

A Győri Ítéltábla a Pf.III.20.270/2007/7. sorszámu részíteleben perújító felperes munkaképesség-csökkenésének mértékét 40 %-ban vette figyelembe. Ezen túlmenően megállapította, hogy a felperesnek az elszenvedett baleset során sérültek a személyiségi jogai, a testi és lelki egészséghez, egészséges élethez fűződő joga, beszűkült az életmódja, maradandó fogyatékoságot szenvedett, mely egész életét végigkíséri. Azt is megállapította, hogy állapotában számottevő javulás nem várható. Ugyanakkor értékelte, hogy a perújító felperes munkaképességét a balesetből kifolyólag kialakult egészségkárosodása csupán korlátozza, de nem teszi lehetetlenné.

A megyei bíróság által megítélt kártérítés összege ettől eltekintve sem áll arányban a személyiségi jogsértés súlyával, az okozott következmények súlyosságával, ezért a megítélt nem vagyoni kárpótlást az ítéltábla eltúlozottnak minősítette.

Töretlen a bírói gyakorlat abban, hogy a perújítási eljárásban az új bizonyítékot nem önmagában, hanem az alapperbeli bizonyítékokkal együtt kell mérlegelni. A nem vagyoni kártérítés szempontjából a munkaképesség-csökkenésen túlmenően pedig figyelemmel kell lenni a személyiségjegyek bármelyikét ért hátrányokra, a károkozás előtti életminőség megváltozására is. A perújítási kérelem elbírálása során a bíróságnak tehát nem a korábbi jogerős ítélettel érintett keresetet kell ismételt elbírálnia, hanem a perújítási kérelem felől kell döntenie.

Az ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság nem a perújítási eljárás szabályai szerint járt el, hanem ismételt elbírált a perújító felperes kereseti kérelmét. Így a jelenlegi értékviszonyokra történő hivatkozása téves, a 2008. április havi értékviszonyokat lehet csak a fentiek alapján figyelembe venni. Ezen túlmenően a perújító felperes 67 %-os mértékű munkaképesség csökkenését nem önmagában, hanem a korábbi jogerős részíteleben rögzített eljárási adatokkal együttesen kell értékelni és mérlegelni.

A perújított alperes is megalapozatlanul hivatkozott a perújító felperesnél utóbb bekövetkezett pozitív irányú életmódváltozásra, mivel a fentiek alapján ezen tények, körülmények figyelembevételére jogi lehetőség nincs.

Egyértelmű a kialakult bírói gyakorlat abban, hogy a nem vagyoni kárpótlás jogszabályból következő kompenzáló funkciójára figyelemmel a pénzben nyújtott kárpótlásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy a nem vagyoni hátrányt bizonyos mértékben enyhítse, a hátrányos következmények elviselését megkönnyítse, miután a károsultnak olyan kárpótlás jár, amely az őt ért nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A nem vagyoni kárpótlásnak az a rendeltetése, hogy segítse a károsultat életviszonyainak, általában az életvitelének a körülményekhez igazodó alakításában és egyidejűleg biztosítsa nem vagyoni hátrányból eredő nehézségek leküzdését, illetve más lehetőség megteremtésével enyhítse azokat a hátrányokat, amelyek a károkozás folytán a károsultat érték.

A nem vagyoni kárpótlás összegét úgy kell meghatározni, hogy az - az eset összes egyedi körülményeit figyelembe véve és mérlegelve - alkalmas legyen arra, hogy a pénzzel nem

mérhető hátrányokat másnemű, pénzbeli előnyök nyújtásával hozzávetőlegesen kiegyensúlyozza.

Az ítéltábla a fentieket értékelve és mérlegelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a perújító felperesnél a 67 %-os mértékű munkaképesség-csökkenés - együtt értékelve az alapeljárásban feltárt egészség- és életminőség romlással, további 500.000,- forint nem vagyoni kártalanítás megállapítását teszi indokolttá 2008. áprilisi értékviszonyokat figyelembe véve.

A perújító felperes által igényelt 10.000.000,- forintos kártérítési összeg eltúlzottnak minősül és ez az összegszerűség az ítélezés egysége iránti követelménynek sem felel meg.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla a megyei bíróság részítéletét a Pp.213.§.(1) bekezdése alapján ítéletnek tekintette és azt a Pp.253.§. (2) bekezdése értelmében részben megváltoztatta.

Az ítélet megváltoztatása kihatással volt az elsőfokú perköltség és a perújított alperes által az állam részére fizetendő feljegyzett perújítási illeték összegére is.

Az ítéltábla a Pp.81.§.(1) bekezdése alapján - a pernyertesség illetve pervesztesség arányának megfelelően - kötelezte a túlnyomórészt pervesztes perújító felperest a perújított alperes első- és másodfokú perköltségének a megfizetésére.

A peres eljárásban a perújító felperes személyes költségmentességben részesült, így a Pp.81.§.(1) bekezdése szerint a pernyertesség-pervesztesség arányának megfelelő le nem rótt perújítási illetéket a perújított alperes köteles megfizetni, míg a fennmaradó első- és másodfokú illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM. számú rendelet 13.§.(1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

ő, 2010. évi szeptember hó 23. napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Szalay Róbert sk.
bíró